

VREMEA ȘTIINȚIFICĂ INSTABILĂ DIN SPAȚIUL ROMÂNESC. FACTORUL TURBULENT CENTRAL – PLAGIATUL

PhD Laurenția-Elena SCURTU^{1*}, Research Assistant Cristina Gabriela COSMULESE²
[1] Universitatea Stefan cel Mare, Suceava, Romania,
e-mail: scurtu.laurentia@gmail.com
[2] Universitatea Stefan cel Mare, Suceava, Romania
e-mail: c.gabrielacosmulese@gmail.com

Rezumat

Lucrarea de față a apărut într-un context social turbulent, în care universul științific din România este zguduit de scandaluri construite pe fondul și pe forma subiectului dat de așa-numita practică a plagiatului. Desigur că, prin natura și întinderea sa, această lucrare nu își propune să trateze exhaustiv tematica dată, ci induce o abordare holistică cu raportare la subiectul apariției și expansiunii plagiatului, cât și a conceptelor și a practicilor ce derivă din acesta. Astfel, prezentul text se constituie, în primul rând, pe seama aspectelor care, sub raport istoric, au favorizat progresul științific și tehnologic și care au alimentat, se pare, deopotrivă, intensitatea plagiatului, iar, într-o a doua etapă, pe fondul confortului socio-economic pe care legislația și reglementările din România (în domeniul cercetării științifice, a educației ori a drepturilor de autor), încearcă să îl confere cercetătorilor originali. Între alte obiective urmărite în această lucrare, se remarcă dorința noastră de a evidenția și câteva dintre aspectele de ordin legislativ care se constituie ca bariere importante în „îndoctrinarea” plagiatului în spațiul științific din România.

Cuvinte cheie: plagiat, cunoștințe, cercetare științifică, legea privind drepturile de autor, legea educației, legea privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare

Clasificarea JEL: D83, I23, I28, O34, O38

---

* Laurenția-Elena SCURTU, e-mail: scurtu.laurentia@gmail.com

I. Introducere

Conduși de ideea, greșită, că în România geneza plagiatului își are sorginea la început de secol XXI și reducând, deseori, una dintre „gafele istorice” în materia furtului de proprietate intelectuală la numele unui personaj emblematic pentru viața politică contemporană – VVP –, istoria ne arată că această tematică de dezbateri nu este un subiect nou, ci doar un *fenomen* de foarte mare actualitate. Astfel, vremea științifică instabilă din spațiul social românesc, ne-a făcut martorii producerii câtorva turbulențe, care au adus în lumina dezbaterilor științifice una dintre problemele cu care ne confruntăm pregnant în ultimele decade – plagiatul.

Așa cum se cunoaște, la nivelul trendurilor globale, dezvoltarea plagiatului este direct conexată la admiterea importanței pe care au căpătat-o *cunoștințele* în progresul și prosperitatea indivizilor, a organizațiilor, a popoarelor și, totodată, credem noi, la conștientizarea faptului că și aceste resurse, deși intangibile în definierea lor de bază, pot fi, totuși, imitate/copiate/furate. Această aserțiune este susținută de ideea că proporții de cca. 20% din întregul stoc de cunoștințe existent la nivel global, încorporat într-o structură piramidală – care constituie *iceberg-ul societății cunoștințelor* – sunt de natură explicită, deci pot fi obiect al transferului, partajării și, implicit, al copierii/al furtului.

Astfel, deprinși cu ideea care s-a impus cu titlu de certitudine, aceea că lupta și „jocurile de putere” dintre națiuni nu se mai reduc la o metrică pur pecuniară, ci la una măsurată în *cunoaștere*, focusul se îndreaptă spre capacitatea națiunilor/economiilor de a inova și de a aduce elemente de noutate științifică. Urmare a acestor aspecte, conflictele care s-au iscat pe seama subiectului dat de *copiatul/imitatul de idei/furtul de proprietate intelectuală* au fost alimentate de la doi poli, unul dat de *realitatea și dinamica întâlnită în mediul universitar* (lucrări de diplomă: licență, disertație, doctorat; proiecte de cercetare-dezvoltare), iar celălalt s-a conturat la nivelul pragmatismului din *administrarea afacerilor pe fondul translației de la cunoștințe la bunuri și servicii cu utilitate socială*.

Urmare a aspectelor mai sus menționate, în esență, scopul lucrării se poate reduce, într-un prim plan, la dorința noastră de a delimita câteva aspecte de ordin istoric care au amplificat, sub spectru temporal, trendurile în materie de *a copia/a imita munca cuiva* și, pe de altă parte, de a arăta dinamica legislației în acest domeniu, cât și modul în care sunt protejate drepturile de proprietate intelectuală în România. De altfel, vom arăta unele dintre motivele care s-au individualizat sub forma unor *principale cauze* pe fondul cărora se recurge frecvent la plagiat în spațiul științific românesc.

II. Ascensiunea plagiatului în România și dinamica legislației în domeniu

Sub raport istoric, s-au individualizat anumite *instituții* sau *simboluri* a căror apariție a marcat puternic transmiterea și multiplicarea cunoștințelor la nivel global, între care putem aminti: apariția bibliotecilor, a universităților, a tiparului, dezvoltarea companiilor multinaționale ori apariția internetului. Astfel, apariția și expansiunea internetului – așa-zisa rețea informatică mondială –, pare a fi ultima schimbare majoră cunoscută, într-o cronologie care a alimentat și a condus progresul științific la scara dinamicii de astăzi. Totuși, acestea au favorizat, deopotrivă, ascensiunea plagiatului (cât și a conceptelor și a practicilor ce derivă din plagiat ori care îi sunt atribuite), iar ulterior au condus la determinarea cât mai rapidă și cu costuri minime a acestuia. În acest sens, rapiditatea cu care s-a extins internetul și rețelele de computere demonstrează, încă o dată, că accesul la date și informații poate fi efectuat din aproape orice punct geografic al lumii (Scurtu, 2017) și că la îndemâna tot mai multor tineri, din frageda lor formare, rămâne apelul la *metoda copiatului* de pe diverse structuri de date din mediul WEB ca o soluție sigură, rapidă și care comportă costuri minime pentru problemele de natură științifică pe care le întâmpină („*Copiatul, regulile de netiqueta și globalizarea informației pe Web*”, 2009).

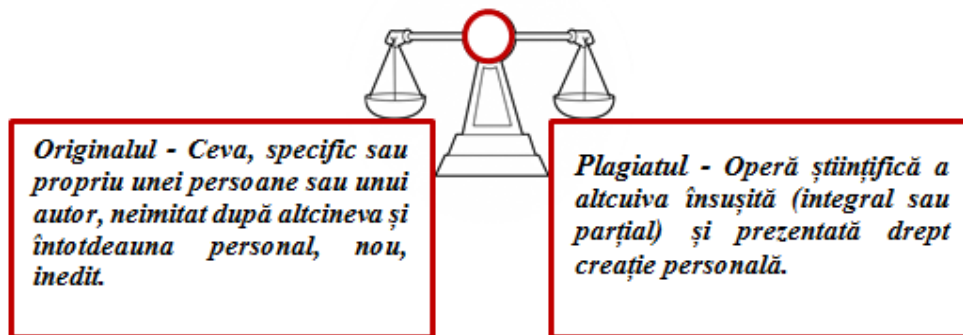
Chiar dacă, sub raport cronologic, istoria recentă pe subiectul dat de fenomenul plagiatului ne indică autori precum Pavel Balmuș („*Plagiatul la Români*”, 2004), Alexandru Dobrescu („*Corsarii minții. Istoria ilustrată a plagiatului la români*”, 2007), sub auspiciile și aplecarea cărora par să fi apărut unele dintre cele mai elocvente incursiuni cu privire la plagiat în România (Marga, 2016), subiectul a stârnit preocuparea multor autori, care l-au studiat în dinamica sa prin *procedee, tehnici sau tipuri* prin care s-a impus. Spre exemplu, juristul Eugen Vasiliu, specialist cu privire la drepturile de autor, discută despre plagiat, într-un limbaj destul de plastic, numindu-l *cancerul vieții științifice românești* sau *o formă de haiducie intelectuală*, pentru că ia de la cei bogați (la minte) și împarte celor săraci (cu duhul) (Vasiliu, 2012).

Recent, Vasile Dinu și coautorii au dedicat un capitol din lucrarea „*A concepe, a redacta și a publica un articol științific. O abordare în contextul cercetării economice*”, exclusiv plagiatului și antiplagiatului, cât și legislației referitoare la acest subiect, redând într-o succesiune coerentă de idei diferența dintre *original* și *plagiat* cu referire distinctă la cercetarea științifică în domeniul economic, antiteză redusă la aserțiunea că una dintre cerințele implicite ale oricărei cercetări științifice, inclusiv a celor de natură economică a

fost, este și va rămâne aceea a originalității unui text, într-o opoziție totală cu plagierea (Săvoiu, 2016). Cu raportare la cele menționate, redăm în Figura nr. 1 ideea de antiteză existentă, la nivel conceptual și pragmatic, între original și plagiat, conform definiției regăsite în DEX, 2012.

Figura nr. 1 Original versus plagiat

Sursa: Adaptat după Dinu V., Săvoiu Gh., Dabija D.C. (2016), *A concepe, a redacta și a publica un articol științific. O abordare în contextul cercetării economice*, Ed. ASE, București.

Astfel, raportat la cele menționate anterior, plagiatul nu este o chestiune de dată recentă, însă subiectul în sine a căpătat notorietate prin însăși răspunsul și atitudinea tot mai incriminatoare a statelor față de cei care apelează conștient la această practică și care își arogă merite științifice pentru dobândirea cărora nu depun eforturi. În România, spre exemplu, legislația antiplagiat a încercat să confere, de-a lungul timpului, siguranța și confortul de care autorii originali au nevoie, prin pedepsirea plagiatului, considerându-l ca pe o abatere gravă de la climatul normelor morale și de conduită sub auspiciile căruia se regăsește cercetarea științifică. În acest sens, la noi în țară, dinamica legislației antiplagiat rămâne o portretizare a reacției și a comportamentului statului cu raportare la chestiunile legate de educație, cercetare și protejarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Cu referire la demersul de față, cât și pe seama celor invocate anterior, sub raport istoric, prima lege cu privire la drepturile de autor în România, apare în anul 1923, fiind emisă de Ministerul Cultelor, iar definiția proprietății intelectuale făcea referire la faptul că *autorii de tot felul de scrieri literare sau științifice, compozitorii de muzică, pictorii, desenatorii, sculptorii, arhitecții, gravorii, în fine toți creatorii de opere intelectuale, sub orice formă și alcătuire s-ar manifesta ele, se vor bucura în tot timpul vieții, ca de o*

proprietate a lor, de dreptul exclusiv de a publica, reprezenta sau executa, a autoriza traducerile, adaptările și reproducerile în orice mod, a exploata singuri sau a vinde operele lor, în total sau în parte, a le darui sau a le transmite altora prin testament. (Extras din Legea nr. 126 din 28 iunie 1923).

Astăzi, plagiatul este și în România în primul rând Furt încriminat și pedepsit prin lege (Vasiliu, 2012). Astfel, conform *Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe* (cu ultimele modificări în vigoare), *constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă fapta persoanei care își însușește, fără drept, în întregime sau în parte, opera unui alt autor și o prezintă ca o creație intelectuală proprie (Extras din Legea nr. 8 din 14 martie 1996)*. Articolul 48 din prima lege cu privire la drepturile de autor în România, *Legea asupra proprietății literare și artistice* arăta că pedeapsa pentru așa-numita *atingere* a dreptului de proprietate literară și artistică constituie un delict de contrafacere, deci va fi amendată, *iar în cazuri deosebit de grave, tribunalul va putea pronunța și pedeapsa cu închisoare pînă la o luna. (Extras din Legea nr. 126 din 28 iunie 1923).*

Desigur că, sub raport conceptual și terminologic, legislația antiplagiat din România nu se poate reduce strict la prevederile din *Legea nr. 8 din 14 martie 1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, pentru că plagiatul impune o abordare adaptată și la specificul problemelor care apar astăzi tot mai frecvent în contextul realității întâlnite atât în *spațiul universitar și institutele de cercetare* (elaborare lucrări de licență, disertație, doctorat etc; proiecte de cercetare-dezvoltare), cât și în *administratia afacerilor*, medii în care se aduc, continuu și dinamic, noutăți științifice. Astfel, *Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare* ori *Legea Educației Naționale nr. 1 din 5 ianuarie 2011* cu modificările și completările ulterioare, ne arată definiții complexe ale conceptului de plagiat și a practicilor asociate acestuia, ce presupun abaterile de la buna conduită în cercetarea științifică și, de asemenea, care sunt sancțiunile specifice.

Cu raportare la cele invocate, cât și în conformitate cu *Legea privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare*, plagiatul constituie o abatere de la normele de bună conduită și reprezintă expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale (*Extras din Legea nr. 206 din 27 mai 2004*).

În România, conduita științifică necorespunzătoare se constată în două etape succesive: *ancheta* (care se încheie cu un raport al comisiei de anchetă) și *investigația* (care se declanșează pe baza raportului comisiei de anchetă). Pentru cazurile de conduită științifică necorespunzătoare, raportul trebuie să conțină recomandări și propuneri de sancționare, a căror rol se rezuma la acela de a păstra prestigiul cercetării științifice și al unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare (Dumitrache și Iovu, 2009).

În direcția celor invocate, pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, Consiliul Național de Etică stabilește aplicarea uneia sau mai multora dintre următoarele sancțiuni:

- a) *avertisment scris;*
- b) *retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;*
- c) *retragerea calității de conducător de doctorat și/sau a atestatulului de abilitare;*
- d) *retragerea titlului de doctor;*
- e) *retragerea titlului didactic universitar sau a gradului de cercetare ori retrogradarea;*
- f) *destituirea din funcția de conducere din instituția de cercetare-dezvoltare;*
- g) *desfacerea disciplinară a contractului de muncă;*
- h) *interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice destinată cercetării-dezvoltării;*
- i) *suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între 1 an și 10 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control sau ca membru în comisii de concurs;*
- j) *îndepărtarea persoanei/persoanelor respective din echipa de realizare a proiectului;*
- k) *oprirea finanțării proiectului;*
- l) *oprirea finanțării proiectului, cu obligativitatea returnării fondurilor*

(Extras din Legea nr. 206 din 27 mai 2004).

Legea privind educația națională, indică faptul că abaterile grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară sunt constituite din:

- a) *plagierea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;*
- b) *confeccionarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;*
- c) *introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare.*

(Extras din Legea Educației Naționale nr. 1 din 5 ianuarie 2011).

III. Integritatea – o valoare dezirabilă în climatul academic românesc

Inspirați, parcă, din opiniile formulate în „*Lumea Academică a Plagiaturii. Fără mască*” și călăuziți de structura strategică a unei cercetări, care a născut și post-factum, nenumărate direcții de cercetare – teza doctorală –, survine, iată, și în contextul tematicii abordate, o întrebare căreia am încercat să îi oferim, de-a lungul ultimului deceniu răspunsuri științifice solide, pertinent argumentate. Întrucât, statisticile ne arată că brevetele pentru tehnologie și robotică au căpătat un trend care indică o creștere accelerată, tranziția către o lume tot mai digitală, unde și roboții vor avea, se pare, obligații fiscale, ne dirijează, deci, spre reiterarea întrebării: *Există, încă, nevoie de experți umani în organizații, cum se formează ei?* Aceasta în conexiune directă cu faptul că softurile nu pot indica *comportamentul* sau *tipul* de plagiat. Pentru asta e nevoie de o opinie expertă. **A omului.** Astfel, lista programelor/softurilor recunoscute la nivel național de CNATDCU (organism apărut în baza *Legii nr. 206 din 27 mai 2004* aflat în subordinea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice) indică doar *similitudinea* între texte și nu *plagiatură*, iar o problemă care scapă adesea e aceea că nu contează mărimea plagiaturii, ci fapta, fraudă (Popescu, 2017).

Tot cu raportare la cele deja menționate, pentru a „motiva” efectele unei conduite morale care contravine valorilor și normelor inoculate ca fiind fundamentale în formarea unui cercetător, se recurge frecvent la delimitarea parametrilor care conduc la un astfel de climat științific inadecvat. Astfel, între multitudinea factorilor care s-au constituit sub forma unor cauze primare ale apariției *plagiaturii* se individualizează următorii:

- managementul defectuos al timpului,
- corupția în finanțarea cercetării,
- evitarea eșecului profesional,
- dorința de succes rapid,
- presiunea finalizării într-un timp relativ scurt a unei cercetări (Săvoiu, 2016).

Așa cum aminteam în partea introductivă a acestei lucrări, unele dintre figurile emblematice pentru viața culturală, politică, economică sau a educației din societatea românească, deci de notorietate publică, au recurs la plagiat. Inclusiv primul ministru, un fost ministru al educației, cât și alți actuali sau foști membri din guvern, precum și o serie impresionantă de cadre didactice din sistemul de învățământ superior au plagiat sau sunt suspecți de plagiat, beneficiind, din varii motive, de circumstanțe atenuante (ANOSR, 2016).

Universitățile, așa-numitele *fabrici de diplome* (Popescu, 2017), conturează astăzi, poate, cel mai grăitor context cu privire la stadiul inoculării plagiatului în sfera cercetării-dezvoltării din România. În acest sens, dorința acerbă de a obține o diplomă, cât și aceea de a evita eșecul profesional (doctoratul științific, conform Legii Educației Naționale este o condiție, spre exemplu, pentru *o carieră profesională în învățământul superior și cercetare*), au condus la dezvoltare unor „mici monștri ai cunoașterii”, care, deseori, capătă titlatura de doctori în diferite științe, un fel de „*paria ai societății cunoștințelor*” - o societate post-capitalistă în care principalele resurse producătoare de bunăstare sunt cunoștințele (Drucker, 2003).

Aducând în discuție, în linia strategică a lucrării de față, sistemul de învățământ superior din România, *universitățile* constituie, în momentul de față, principalele instituții cărora li se *aruncă* acuzații cu privire la plagiat întrucât, cele mai notorii exemple de plagiat aduse la cunoștința lumii, de-a lungul ultimului deceniu, se referă la *cazurile tezelor de doctorat*. După tipologia lor, prevăzută în cadrul legislativ reglementat prin *Legea Educației Naționale nr. 1 din 5 ianuarie 2011*, programele de studii de doctorat sunt de două tipuri:

- a. **doctorat științific**, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, relevantă internațional, pe baza unor metode științifice, organizat numai la forma de învățământ cu frecvență;
- b. **doctorat profesional**, în domeniile artelor sau sportului, care are ca finalitate producerea de cunoaștere originală pe baza aplicării metodei științifice și a reflecției sistematice, asupra unor creații artistice sau asupra unor performanțe sportive de înalt nivel național și internațional și care poate constitui o bază pentru cariera profesională în învățământul superior și în cercetare în domeniile artelor și sportului. (**Extras din Legea Educației Naționale nr. 1 din 5 ianuarie 2011**).

Spre exemplu, *Comisia de Etică a Universității din București* a stabilit următoarea definiție adoptată de Senatul Universității, *plagiatul este activitatea prin care cineva își însușește prin copiere, parafrizare sau rezumare o idee, concepție, expresie, text, schema, partitură etc., publicate sau nepublicate, aparținând unei alte persoane, prezentând-o drept a sa, fără a menționa explicit sursa la care a apelat* (**Extras din Ghidul Împotriva Plagiaturii din 2014**). Astfel, pentru o lucrare științifică precum teza de doctorat, recunoașterea plagiatului este dată de nerespectarea regulilor de citare. Dacă sunt corecte, aceste reguli trebuie să permită localizarea fără dubii în opera sursă a conținutului preluat

în opera sub semnătură proprie. Simpla includere a unei lucrări la bibliografie nu constituie în sine o citare (Comisia de Etică, Universitatea din București, 2012).

Tot în direcția celor invocate, lista programelor recunoscute de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU) și utilizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat și al Academiei Române, în vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrările științifice, cuprinde următoarele: *iThenticate*; *Turnitin*; *Plagiarism detector + PDAS* (*PDAS - Plagiarism Detector Accumulator Server*); *Safe Assign*; *SEMPLAG*; www.sistemantiplagiat.ro (*Extras din Ordinul nr. 3485/2016*).

IV. Concluzii

Întrucât această lucrare reprezintă o portretizare a câtorva aspecte esențiale privind practica plagiatului cu raportare distinctă la evoluția acestui fenomen în universul științific, îndeosebi a celui de cercetare-dezvoltare academică din România, este necesar să arătăm câteva dintre chestiunile, care alături de cele amintite în structura prezentului articol, se impun ca factori/cauze pentru care se recurge la plagiat de către cercetători; acestea au condus, implicit, la intensitatea acestui fenomen negativ la nivelul la care se află astăzi în România.

Astfel, *unul dintre acești factori* face referire la necesitatea consolidării sistemului de valori în rândul tinerelor generații și inducerea unui climat prin care cercetătorilor, din timpuria lor formare, să le fie stimulată creativitatea și indusă capacitatea de a delimita cât mai corect/clar propriile idei, concepții, viziuni, cunoștințe și, ulterior, creații, de cele ale altor indivizi. În această privință, aparent involuntar, cadrele didactice (atât din universitar, cât și din mediul preuniversitar) devin, deseori, *complici, pentru că sunt intolerante și participă, în mod secundar, la săvârșirea acestei infracțiuni*. Din nefericire, se pare că integritatea în spațiul academic constituie, încă, o *caracteristică dezirabilă* și nu se înscrie în rândul valorilor tradiționale și normal a fi regăsite în acest spațiu. Probabil nu este greșit să oferim tinerilor noștri exemple de „*așa da*” prin raportare la situația altor țări, întrucât, dacă facem referiri la contextul european pe această tematică, există state care pot fi numite *excelente în acest domeniu* (Austria, Franța, Ungaria, Irlanda, Germania sau Marea Britanie – ANOSR, 2016) *prin politici coerente*.

Această ultimă aserțiune este derivată, credem noi, din așa-numită *atitudine a decidenților politici* cu privire la principalul factor turbulent, care generează instabilitate

în vremea științifică din spațiul românesc – *plagiatul*. De aceea, **un al doilea parametru** care contribuie la ascensiunea acestui fenomen face referire la legislația antiplagiat și dinamica acesteia în România. Astfel, deși în conformitate cu *Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, plagiatul este o infracțiune pedepsită cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă*, contrar așteptărilor multora dintre noi, cronologia schimbărilor legislative a avut, de multe ori, scopuri ascunse, materializate în acordarea unei protecții personajelor publice implicate în scandaluri de plagiat la nivel înalt (am menționat câteva cazuri notorii în această lucrare, fără a face referiri nominale, întrucât este mai puțin important numele și mult mai relevantă funcția sau locul ocupat în structura conducerii acestei țări, la diferite ei niveluri).

În sfârșit, pentru a conchide, foarte multe din aspectele negative, identificate de-a lungul ultimelor decenii în dinamica dezvoltării societății românești, la nivelul sistemului de educație, al cercetării-dezvoltării ori altele conexe subiectului dat de această lucrare, pot fi puse și pe seama specificului și cutumelor culturale inoculate milenar în societatea românească. Dacă ne raportăm la valorile schimbărilor, istoria recentă ne arată restructurări în rândul valorilor sociale, politice și economice prin care România a trecut, în ultimii 30 de ani, de cel puțin două ori. Dacă prima dintre ele a fost desprinsă, în geneza sa, dintr-un context de natură preponderent politică și economică, conturat în realitatea din România anilor '90, cea de-a doua se impune într-un ritm mult mai lent, printr-o aliniere (aflată în stadiul incipient) a țării noastre la un trend global, redus la *conceptul de societate a cunoștințelor*. Astfel, în societatea cunoștințelor (pe cale de a se impune și de a deveni dominantă/globală), principalul capital sunt cunoștințele, reprezentând, totodată, și cel dintâi generator de avuție; ***o societate în care principalele tentații frauduloase sunt constituite de furtul proprietății intelectuale.***

Referințe bibliografice

Cărți și capitole din cărți

1. Drucker, P. (2003), *A Functioning Society*, Transaction Publishers, USA, 2003.
2. Săvoiu Gh. (2016), *Plagiatul, legislația antiplagiat și etica cercetării*. În Dinu V., Săvoiu Gh., Dabija D.C., *A concepe, a redacta și a publica un articol științific. O abordare în contextul cercetării economice*, Ed. ASE, București.
3. Scurtu, L. E. (2017), *Comercializarea cunoștințelor – activitatea de bază a organizației moderne*, Dezvoltarea turistică regională în Statele Membre ale Uniunii Europene. O abordare cantitativă, Editura Didactică și Pedagogică RA, Bucuresti, pp. 187-200.

Legislație

4. *Legea nr. 1/2011 privind Educația Națională*, modificată prin *Legea nr. 166 din 5 octombrie 2011*; *Legea nr. 283 din 14 decembrie 2011*; *Ordonanța de Urgență nr. 21 din 30 mai 2012*; disponibilă online la http://www.umft.ro/data_files/documente-atasate-sectiuni/203/legea_1_din_2011_educatiei_nationale.pdf; accesat la data de 26.11.2017.
5. *Legea nr. 126 din 28 iunie 1923 asupra proprietății literare și artistice*; disponibilă online la <http://www.orda.ro/fisiere/legi/legea%20126%20%20din%201923.pdf>; accesat la data de 25.11.2017.
6. *Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare*, modificată prin *Legea nr. 206/2004 și Ordonanța Guvernului nr. 28/2011*; disponibilă online la http://www.lib.ugal.ro/Legislatie/legislatie_resurse_umane/Legea_206_27_mai_2004.pdf; accesat la data de 25.11.2017.
7. *Legea nr. 8 din 14 martie 1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe cu ultima modificare din 24 iulie 2015*; disponibilă online la http://www.orda.ro/fisiere/2015/Legislatie/Lege_8_1996_ultima_modificare_9%20nov_2015.pdf; accesat la data de 27.11.2017.
8. *Ordinul nr. 3485/2016 privind lista programelor recunoscute de CNATDCU și utilizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat și al Academiei Române, în vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrările științifice*; disponibil online la <https://lege5.ro/Gratuit/geydgobzgaya/ordinul-nr-3485-2016-privind-lista-programelor-recunoscute-de-consiliul-national-de-atestare-a-titlurilor-diplomelor-si-certificatelor-universitare-si-utilizate-la-nivelul-institutiilor-de-invatamant->; accesat la data de 22.11.2017.

Resurse web

9. ANOSR (2016), *Universitățile „copy-paste”: fenomenul plagiatului și impostura academică în învățământul superior românesc – perspectiva studenților*; disponibil online la http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2016/06/pozitie_ANOSR_plagiat_etica_2016-6-iunie.pdf; accesat la data de 25.11.2017.
10. Bălan, C., Diaconu, C., (2009), *Legislația referitoare la drepturile de autor și alte drepturi de proprietate intelectuală, în România. Aspecte deontologice ale cercetării și publicării rezultatelor științifice*. În Dumitrache, I., Iovu, H. *Manual de Autorat Științific*; disponibil online la <http://www.ubm.ro/sites/al/images/docs/ManualAutoriat.pdf>; accesat la data de 22.11.2017.
11. Comisia de Etică, Universitatea din București; disponibil online la http://www.unibuc.ro/n/organizare/docs/2012/iul/20_12_13_40Procedee_si_tipuri_de_plagiere_in_teza_lui_Victor_Ponta.pdf; 24.11.2017.

12. *Copiatul, regulile de netiqueta și globalizarea informației pe Web*, 2009; disponibil online la <http://roinfofds.blogspot.ro/2009/05/copiatul-pe-web-vs-reguli-de-netiqueta.html>; accesat la data de 22.11.2017.
13. Ghid Împotriva Plagiaturii (2014), *Centrul de Cercetare în Etică Aplicată*, (broșură tipărită cu sprijinul Societății Române de Psihologie Experimentală Aplicată); disponibil online la http://www.unibuc.ro/depts/limbi/literaturi_orientale/docs/2014/oct/16_09_46_47Ghid_impotriva_plagiaturii.pdf; accesat la data de 21.11.2017.
14. Marga A. (2016), *Plagiaturul și asanarea titlurilor*, Corect Social Beta – Siguranța cetățeanului bate securitatea națională; disponibil online la <http://www.art7.fm/traditia-plagiaturii-la-romani/>; accesat la data de 20.11.2017.
15. Popescu I. (2017), *Lumea Academică a Plagiaturii. Fără mască*; disponibil online la <https://putereaacincea.ro/lumea-academica-plagiaturii-fara-masca/>; accesat la data de 25.11.2017.
16. Vasiliu E. (2012), *Miracolul unei definiții invizibile: plagiaturul*, Cultură, dezbateri, opinie, societate; disponibil online la <http://www.contributors.ro/cultura/miracolul-unei-definitii-invizibile-plagiaturul/>; accesat la data de 26.11.2017.